

Príloha B Kľúč správnych odpovedí

Poradové číslo položky	3156	3164	Poradové číslo položky	3156	3164
1	D	C	41	D	D
2	B	A	42	B	C
3	C	B	43	C	A
4	B	B	44	C	B
9	D	D	49	B	D
10	C	B	50	D	B
11	B	C	51	D	C
12	C	C	52	B	B
17	D	B	57	A	D
18	C	D	58	C	C
19	A	D	59	A	B
20	A	B	60	B	C
25	D	A	65	A	D
26	C	C	66	C	C
27	D	A	67	A	A
28	A	B	68	B	A
33	C	A	73	D	D
34	A	C	74	C	C
35	B	A	75	A	D
36	B	B	76	B	A

Číslo úlohy	Úroveň A
	test 3156
05	(v) tanci / tanec
06	Ján Botto / j. Botto / Botto
07	svet ako kvet
08	združený
13	priateľ / druh
14	Lekcie / lekcie
15	Martin Rázus / M. Rázus / Rázus
16	mozol'
21	odstrániť burinu / očistiť od buriny / vytrhať burinu / zbavovať buriny
22	ísť
23	autobiografia / vlastný životopis / pamäti / memoáre / spomienky
24	šiestich / 6
29	v Nórsku / Nórsko
30	publicistický
31	ne- / ne
32	Iračania
37	oznamovacia
38	(ktorékoľvek dve z) 2012 , tisíce, dva
39	usporiadanie
40	(ktorékoľvek dve z) prezentoval, kandidatúra, olympijský
45	Premokol do nitky / premokol do nitky
46	najťažší
47	(slávnostné) otvorenie výstavy
48	Slovenské národné divadlo
53	zrak a sluch / sluch, zrak
54	Maďarsko / Maďarská republika
55	umelecký
56	kapitoly / odseky
61	predpoveď / prognóza
62	realizovať
63	štvrtina
64	hoci
69	v českom / česky / čeština
70	někdy, nyní / kolébka, rakev
71	sonet / znelka
72	truhla
77	erb
78	zomrel / umrel / zahynul / dodýchal / skonol / skolaboval
79	modrokamenný, modrokameňový
80	(so) svedomím

Príloha C Test SL07A variant 3156

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

STROMOVÁ 1, 813 30 BRATISLAVA

GENERÁLNA SKÚŠKA 2007

EXTERNÁ ČASŤ

**SLOVENSKÝ JAZYK
A SLOVENSKÁ LITERATÚRA**

úroveň **A**

kód testu: **3156**

**NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN!
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!**

- Test obsahuje **80 úloh**.
- Na vypracovanie testu budete mať **120 minút**.
- V teste sa stretnete s dvoma typmi úloh:
  - pri úlohách s výberom odpovede vyberte správnu odpoveď spomedzi niekoľkých ponúkaných možností, z ktorých je vždy správna iba jedna. Správnu odpoveď zaznačte krížikom do príslušného políčka odpoveďového hárka označeného piktogramom .
  - pri úlohách s krátkou odpoveďou, ktorú tvorí jedno či niekoľko slov, píšete do príslušného poľa odpoveďového hárka označeného piktogramom .
- Píšete čitateľne. Pri použití *tlačeného písma* rozlišujte *veľké* a *malé* písmená.
- Na začiatku každej časti testu sa z inštrukcií dozviete, ktorý odpoveďový hárok máte použiť.
- Pri práci smiete používať iba pero s čiernou alebo modrou náplňou. Nesmiete používať zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.
- Poznámky si robte na pomocný papier. Na obsah pomocného papiera sa pri hodnotení neprihliada.
- **Podrobnejšie pokyny na vyplňovanie odpoveďového hárka sú na poslednej strane testu. Prečítajte si ich.**
- Pracujte rýchlo, ale sústreďte sa.

Želáme vám veľa úspechov!
Začnite pracovať, až keď dostanete pokyn!

Ukážka č. 1

Janko Kráľ – Zverbovaný

(úryvok)

*Dvanásti na krčme muzikanti hrajú:
to je svet ako kvet, paholci výskajú.
V krčme plno ľudu – na prostriedku v tanci
si pokreskávajú siedmi verbovanci,
si pokreskávajú, rúčkami tľapkajú
a na pekných chlapcov z boka zazerajú.
Janiček, Janiček, s peknou bielou tvárou,
neoddávajú sa medzi tých husárov, ...*

Pre úlohy 01 – 04 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

- 01** V ktorej možnosti je uvedený charakteristický znak balady ako literárneho žánru?
- (A) Je to báseň, ktorá oslavuje život.
(B) Je to báseň, ktorá rozpráva o víťazstve dobra.
(C) Je to báseň, ktorá vyzdvihuje hrdinskosť národa.
(D) Je to báseň, ktorá sa končí tragicky.

- 02** Slovo **zverbovaný** v ukážke č.1 znamená, že mládenca
- (A) odvedli rúbať drevo. (B) odvedli do armády.
(C) odvedli stavať domy. (D) odvedli tancovať.

- 03** Koľko slabík má slovo **neoddávajúže**?
- (A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6

- 04** V ktorej možnosti je nesprávne napísaná číslovka?
- (A) Dobytok nahnali do siedmich vagónov nákladného vlaku.
(B) V sedemdesiatich rokoch 20. storočia sa postavili prvé panelové domy.
(C) Sobotný nákup sa mi zmestil do piatich igelitových tašiek.
(D) Z ôsmich pohárov zavarených marhúl sa mi rozbil iba jeden.

Pre úlohy 05 – 08 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

- 05** Z tretieho verša ukážky č. 1 vypíšte jedno podstatné meno, ktoré sa skloňuje podľa vzoru stroj.

- 06** Kto je autorom básnickej skladby *Smrť Jánošíkova*?

- 07** Vypíšte jedno prirovnanie z ukážky č. 1.

- 08** Aký druh rýmu použil autor v prvých štyroch veršoch ukážky č. 1?

Ukážka č. 2
Július Barč-Ivan – Matka
(úryvok)

MATKA: *Sadni si. Ustatý budeš po veľkej ceste. Si doma.*

PAĽO: *Doma? Brat, my sme si ani ruku nepodali. Neprivítal si ma a neviem, či ma prijmeš? Ja som tu nič. Ty si pán.*

MATKA: *Ako by ťa neprijal. Brat brata.*

JANO: *Nech sa neozývajú, keď sa mňa spytuje.*

PAĽO: *Tvrдый si.*

JANO: *Čakanom narábam.*

PAĽO: *I ja. Ale iba ruky mám tvrdé od neho.*

JANO: *Lekcie si mi prišiel dávať?*

PAĽO: *No! Ale ani prosiť nebudem. Ak nieto pre mňa miesta, nájdem si u kamaráta.*

Pre úlohy 09 – 12 použite odpoveďový hárok s piktogramom ✕.

09 Tretia Paľova replika v ukážke č. 2 má skrytý význam. V ktorej z uvedených možností je najlepšie vyjadrený význam tejto repliky?

- (A) Čakan mal tvrdú rukoväť.   (B) A stuhli mi od práce svaly.
(C) Ale zostali mi z neho mozole.   (D) Mne však nestvrdlo srdce.

10 Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky č. 2?

- (A) Matka mala troch synov.
(B) Matka sa nepotešila Paľovmu príchodu.
(C) Paľo a Jano sa pohádali.
(D) Paľo už nechcel pracovať s čakanom.

11 Ktoré slovné spojenie má rovnaký význam ako zvýraznená časť nasledujúcej vety z ukážky č. 2? ***Ustatý budeš po veľkej ceste.***

- (A) zaprášený budeš   (B) unavený budeš
(C) ospalý budeš   (D) veselý budeš

12 Ktorý tvar zodpovedá nominatívu plurálu podstatného mena ***brat***?

- (A) bratovia   (B) bratri   (C) bratia   (D) brati

Pre úlohy 13 – 16 použite odpoveďový hárok s piktogramom ✎ .

13 Napíšte jedno synonymum k slovu ***kamarát***.

14 Z textu ukážky č. 2 vypíšte prvé slovo vety, ktorou Jano vytýka bratovi, že ho chce poučať.

15 Ktorý slovenský realista je autorom sociálnej balady ***Matka***?

16 Utvorte nominatív singuláru slova ***mozole***.

Ukážka č. 3
Jozef Gregor–Tajovský – Moja matka

(úryvok)

Mama opatrovala ho v chorobe „ako mládenca“, povedal jej to sám, keď ho umyla, učesala, preobliekla i mu čisto postlala.

Otec v rakovine trpel veľkými bolesťami a dlho ležal, ale bola robotá v poli. Pripomínala mu trpezlivo čakať, kým Pán Boh po neho príde, a odbiehala aspoň do záhradky hriadku vyplieť a tiež uvariť, k statku, i keď z domu od otca neodišla. Jednako otec umrel sám, bez svedka. Opatrila ho, potešila láskou božou a šla za dom do záhradky. Kľakla do hriadky a plela a otec v izbe umieral...

Chorá na zádach, o tri roky takisto sama, ticho, bez svedka, umrela aj ona, hoci žilo jej deväť dieťok a niekoľko vnúčat, ale všetci mali robotu.

Pre úlohy 17 – 20 použite odpoveďový hárok s piktogramom X.

17 Ktorý z nasledujúcich frazeologizmov sa vzťahuje na postavu matky z ukážky č. 3?

(A) Robí na vlastnú päsť.	(B) Robí zlú krv.
(C) Nezarobí si ani na slánú vodu.	(D) Robí od svitu do mrku.

18 V ktorej možnosti je najvýstižnejšie charakterizovaný realizmus ako umelecký smer?

- (A)** Zachytáva rozpor medzi subjektívnym svetom jednotlivca a objektívnou spoločenskou skutočnosťou.
- (B)** Zobrazuje kontrasty života, najmä kontrast medzi ideálom, snom človeka a drsnou skutočnosťou.
- (C)** Usiluje sa čo najvernejšie vyjadriť ľudské city, zachytiť ľudské postavy a príbehy.
- (D)** Nadväzuje na ľudovú slovesnosť, z ktorej cielene vyberá motívy, literárne žánre a jazykové umelecké prostriedky.

19 Slovné spojenie **Pán Boh po neho príde** je z lexikálneho hľadiska

(A) zjemňujúcim výrazom.	(B) zdobneninou.
(C) zveličením.	(D) hanlivým výrazom.

20 V ktorej možnosti sa všetky uvedené vlastnosti vzťahujú na postavu matky z ukážky č. 3?

(A) šľachetnosť, pobožnosť, obetavosť	(B) súcitnosť, nevšímavosť, starostlivosť
(C) vypočítavosť, zhovievavosť, neposednosť	(D) mánotratnosť, vďačnosť, trpezlivosť

Pre úlohy 21 – 24 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

21 Vysvetlite význam zvýrazneného slova v slovnom spojení **vypliet'** hriadku.

22 Napíšte neurčitok slovesa zo slovného spojenia **šla do záhrady**.

23 Napíšte názov slohového útvaru, ktorým autor informuje o faktoch a udalostiach zo svojho života.

24 Z koľkých viet sa skladá prvé súvetie ukážky č. 3?

Test pokračuje na nasledujúcej strane

Ukážka č. 4

Tohtoročná Nobelova cena asi USA nepotešila

(úryvok)

Zohral nezanedbateľnú úlohu v najväznejších krízach za posledné roky. V Iraku, Iráne a Severnej Kórei. Nórski akademici mu za to udelili Nobelovu cenu za mier. Ocenenie získal egyptský právnik Muhammad Baradej a organizácia, ktorú vedie – Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu.

Výberom Baradeja spomedzi rekordných 199 kandidátov akadémia upozornila na hrozbu zneužitia jadrových zbraní. V zdôvodnení uviedla, že v čase, keď sú dohovory o odzbrojení zablokované, existuje riziko, že sa jadrové zbrane môžu dostať do rúk teroristov, „je význam agentúry nesporný“.

Baradej sa v roku 2003, ešte pred vojnou v Iraku, dostal do sporu s USA. Vtedy opakovane tvrdil, že neexistujú dôkazy, že by Irak vlastnil zbrane hromadného ničenia. Bush to vnímal ako provokáciu. Zbrane sa v Iraku nenašli.

Výber Baradeja má preto silný politický podtext, hoci kráľovská akadémia sa bráni, že by to myslela ako kritiku Washingtonu. „Nešlo o to kopnúť si do nejakej krajiny,“ tvrdí šéf Nobelovej komisie Ole Danbolt Mjös. Američania boli proti, aby Baradej ďalej viedol atómovú agentúru.

(SME, 8. 10. 2005)

Pre úlohy 25 – 28 použite odpoveďový hárok s piktogramom X.

25 V ktorej možnosti je správne uvedený názov ceny, ktorú, podľa ukážky č. 4, získal riaditeľ Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu?

- (A) Nobelova cena za literatúru   (B) Nobelova cena za odzbrojovanie
(C) Nobelova cena za techniku   (D) Nobelova cena za mier

26 Ktoré z uvedených tvrdení vyplýva z ukážky č. 4?

- (A) Američania nechceli, aby Baradej získal Nobelovu cenu, pretože naďalej vedie atómovú agentúru.
(B) Američania nesúhlasili, aby Baradej získal Nobelovu cenu, pretože nenašiel zbrane hromadného ničenia v Iraku.
(C) Američanov nepotešilo, že Baradej získal Nobelovu cenu, pretože odmietol dôvody amerického útoku na Irak.
(D) Američania neboli spokojní, že Baradej získal Nobelovu cenu, pretože Irak nevlastnil jadrové zbrane.

27 V ktorej možnosti sa nachádza tvrdenie, ktoré nevyplýva z ukážky č. 4?

- (A) V tomto roku bolo najviac nominovaných adeptov na udelenie Nobelovej ceny mieru.
(B) Nebolo dokázané, že by sa v Iraku nachádzali jadrové zbrane.
(C) Ocenený egyptský právnik ostal aj naďalej šéfom atómovej agentúry.
(D) Ocenením Baradeja kráľovskí akademici vyjadrili protest proti zahraničnej politike USA.

28 Ktoré z uvedených slov najlepšie zodpovedá významu slova **provokácia** z tretieho odseku ukážky č. 4?

- (A) dráždenie   (B) ospravedlnenie   (C) výhovorky   (D) dôkaz

Pre úlohy 29 – 32 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

29 V ktorej krajine sa každoročne udeľuje Nobelova cena, ktorú získal v roku 2005 *Baradej*?

30 Ktorý jazykový štýl prevláda v ukážke č. 4?

31 Vypíšte zo slova **neexistujú** slovotvornú predponu.

32 Napíšte pomenovanie obyvateľov štátu Irak.

Test pokračuje na nasledujúcej strane

Ukážka č. 5
Olympijská kandidatúra Paríža

(úryvok)

Nedávno sa prvou akciou prezentoval prípravný výbor pre kandidatúru Paríža na usporiadanie olympijských hier v roku 2012. Priamo v srdci metropoly, na Champs Elysées, vyrástol olympijský štadión a množstvo ďalších športovísk. Tisíce nadšencov sa celé dva dni venovali športu, čím chceli dokázať, že Paríž športu rozumie.

(Život, č. 25)

Pre úlohy 33 – 36 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

33 Aký slohový útvar predstavuje ukážka č. 5?
(A) oznámenie   (B) reklama   (C) správa   (D) reportáž

34 Ktorým synonymom sa dá nahradiť výraz **prezentoval sa** z prvej vety ukážky č. 5?
(A) predstavil sa   (B) prihovováral sa
(C) pozdravil sa   (D) zastupoval sa

35 V ktorej možnosti sú všetky uvedené slovné spojenia napísané gramaticky správne?
(A) dva muži, dve mestá, dvaja chlapci
(B) dve ihriská, dva mosty, dvaja futbalisti
(C) dve bagristi, dvaja muchy, dva hotely
(D) dvaja hokejisti, dva pečivá, dve prstene

36 V ktorej možnosti sú správne uvedené gramatické kategórie zvýrazneného slova v slovnom spojení *množstvo športovísk*?
(A) stredný rod, singulár, A   (B) stredný rod, plurál, G
(C) mužský rod, singulár, D   (D) ženský rod, plurál, L

Pre úlohy 37 – 40 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

37 Akým typom vety podľa obsahu (modálnosti) je prvá veta ukážky č. 5?

38 V ukážke č. 5 nájdite dve základné číslovky a vypíšte ich.

39 Z neurčitku *usporiadať* vytvorte slovesné podstatné meno.

40 Z prvej vety ukážky č. 5 vypíšte dve slová cudzieho pôvodu.

Ukážka č. 6
Irving Stone – Smäd po živote

(úryvok)

Vedel, že ho svet pokladá za povaľača, za výstredného, neprijemného človeka. Vo svojom diele chcel ukázať, čo má v srdci takýto výstredný človek, takýto niktoš.

V najbiednejších chatrčiach, v najšpinavších kútoch videl kresby a obrazy. Umenie si vyžaduje vytrvalú prácu, napriek všetkým neprijemnostiam, a stále pozorovanie.

Deň čo deň sa vláčil cez duny, naložený ťažkým stojanom. Maľoval vonku vo vetre, v daždi, hmle a búrke aj v neskorej jeseni, keď si ostatní umelci v ateliéroch už rozkurovali pece.

V najväčšej nepohode mu na vlhké farby neraz sadal piesok, rozduvaný vetrom, a slaná voda. Premokol do nitky, od hmly a vetra ho mrazilo, do nosa a do očí mu navialo piesku a jednako s pôžitkom vychutnával každú minútu. Teraz ho už nič nemohlo zastaviť, iba smrť.

Pre úlohy 41 – 44 použite odpoveďový hárok s piktogramom ✕.

41 V ktorej možnosti je správne určená nasledujúca veta? *Od hmly a vetra ho mrazilo.*

(A) jednočlenná menná veta	(B) dvojčlenná úplná veta
(C) dvojčlenná neúplná veta	(D) jednočlenná slovesná veta

42 Ktoré z uvedených tvrdení sa vzťahuje na maliara z ukážky č. 6?

- (A) Pracoval iba v ateliéroch, vo svojej práci bol vytrvalý.
- (B) Oddal sa práci, mal pôžitok z maľovania v prírode.
- (C) Uspokojovalo ho, že sa uznávali jeho kladné vnútorné vlastnosti.
- (D) Maľoval spamäti, neopúšťal svoj ateliér.

43 V ktorej z možností je správne uvedený význam slova **povaľač** z ukážky č. 6?

- (A) Človek, ktorý všetko pováľa.
- (B) Človek, ktorý sa vmieša do rozhovoru.
- (C) Človek, ktorý trávi čas v nečinnosti.
- (D) Človek, ktorý pracuje v prírode.

44 Ktorým slovom možno nahradiť slovo **svet** v prvej vete ukážky č. 6?

(A) život	(B) vesmír	(C) ľudia	(D) Zem

Pre úlohy 45 – 48 použite odpoveďový hárok s piktogramom ✎.

45 Vypíšte z ukážky č. 6 ustálené slovné spojenie, ktoré vyjadruje, že maliar veľmi zmokol.

46 Napíšte tretí stupeň prídavného mena **ťažký**.

47 Akým slovným spojením sa dá nahradiť slovo **vernisáž**?

48 Napíšte pravopisne správne názov kultúrnej inštitúcie, ktorá sa označuje iniciálovou skratkou SND.

Ukážka č. 7
Ladislav Ballek – Agáty

(úryvok)

Svetlo, sneh, ticho, ticho a ticho, povojnové roky v juhoslovenskom mestečku Palánk, osady na hraničnej čiare, presne o siedmej večer.

A presne v tej chvíli starý kostolník Banár rozkolísal na veži katolíckeho kostola veľký zvon. Údery zvona prichádzali z tmy, prilietali z oblohy, z veže, zaplnili ulice, námestia, dvory, ozvučali drobné obrázky z mesta, ktoré z tmy vykrajovalo svetlo.

Na svitaní pred oči vystúpilo celé mesto – bolo ráno. Odkiaľsi bežali kone, ale človek ich nevidel. Počul iba ich hrkálky.

Pre úlohy 49 – 52 použite odpoveďový hárok s piktogramom X.

- 49** V ktorej možnosti sú všetky slovné spojenia napísané pravopisne správne?
- (A) zo siedmych kníh, v sedemdesiatych rokoch, pädesiatpäť, na konáry
(B) zo siedmich kníh, v sedemdesiatych rokoch, päťdesiatpäť, na konári
(C) so siedmich kníh, v sedemdesiatich rokoch, päťdesiatpäť, na konári
(D) zo siedmich kníh, v sedemdesiatych rokoch, pädesiatpäť, na konáre
- 50** V ktorej možnosti sú správne uvedené vetné členy z nasledujúcej vety?
Údery zvona prichádzali z tmy.
- (A) viacnásobný podmet, nezhodný prívlastok, slovesný prísudok, nepriamy predmet
(B) vyjadrený podmet, slovesný prísudok, príslovkové určenie miesta, príslovkové určenie času
(C) nevyjadrený podmet, neslovesný prísudok, priamy predmet, príslovkové určenie času
(D) vyjadrený podmet, nezhodný prívlastok, slovesný prísudok, príslovkové určenie miesta
- 51** V prvej vete ukážky č. 7 sa spodobuje slovo:
- (A) svetlo   (B) mestečku   (C) Palánk   (D) odkiaľsi
- 52** V akých mesiacoch sa odohráva dej ukážky č. 7?
- (A) V jarných.   (B) V zimných.   (C) V jesenných.   (D) V letných.

Pre úlohy 53 – 56 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

53 V ukážke č. 7 sa opakovane objavujú vnemy dvoch ľudských zmyslov. Napíšte ich názvy.

54 Napíšte názov štátu, v blízkosti ktorého sa odohráva dej ukážky č. 7.

55 Ktorý jazykový štýl sa uplatňuje v ukážke č. 7?

56 Napíšte názov menších celkov, na ktoré sa členia romány.

Test pokračuje na nasledujúcej strane

Ukážka č. 8

Deň potom

(úryvok)

Scenár katastrofického filmu *Deň potom*, v ktorom sa v dôsledku globálneho otepľovania a topenia ľadovcov naruší atlantické prúdenie a paradoxne príde na ceľ severnej pologuli k prudkému ochladeniu, sa môže stať – hoci omnoho pomalšie ako vo filme – realitou.

Vedec prestížnej Cambridgeskej univerzity už zaznamenal prvé príznaky spomalenia teplého Golfského prúdu. Objavil, že jeden z motorov Golfského prúdu, studený prúd v Grónskom mori, sa oslabil na 25 percent svojej pôvodnej sily.

V dôsledku tohto trendu sa zmení klíma v severnej Európe.

(Sme, 17. 5. 2005)

Pre úlohy 57 – 60 použite odpoveďový hárok s piktogramom $\times$.

- 57** V ktorej možnosti je správne vysvetlenie slovného spojenia **scenár filmu**?
- (A) Text, podľa ktorého sa nakrúca film.
  - (B) Osoba, ktorá píše filmové adaptácie.
  - (C) Dekorácia pre konkrétnu hru.
  - (D) Prozaický text, ktorý vznikol podľa filmu.
- 58** V ktorej možnosti je uvedený dôsledok spomalenia Golfského prúdu vyplývajúci z ukážky č. 8?
- (A) Začali sa topiť ľadovce.
  - (B) Zosilnel studený prúd z Grónskeho mora.
  - (C) Priemerná teplota v severnej Európe poklesla.
  - (D) Klíma v severných krajinách sa nezmenila.
- 59** V ktorej možnosti sú uvedené významovo správne slovné spojenia?
- (A) prúdi život, prúdi rozhovor, prúdi teplo
  - (B) prúdi vzduch, prúdi dav, prúdi film
  - (C) prúdi voda, prúdi sneh, prúdi dážď
  - (D) prúdi potok, prúdi vietor, prúdi klíma
- 60** V ktorej možnosti je správne uvedený význam zvýrazneného slova v slovnom spojení **prestížna univerzita**?
- (A) anglická (univerzita)
  - (B) uznávaná (univerzita)
  - (C) veľká (univerzita)
  - (D) dôstojná (univerzita)

Pre úlohy 61 – 64 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

61 Ktoré slovo možno doplniť na zakryté miesto nasledujúceho tvrdenia?
Je zamračené, miestami sú prehánky – splnila sa meteorológov.

62 Z podstatného mena **realita** utvorte sloveso v neurčitku.

63 Napište jedno slovo, ktorým sa dá nahradiť zvýraznený číselný údaj v nasledujúcej vete: *Studený prúd sa oslabil na **25** percent svojej pôvodnej sily.*

64 Vypíšte prvé slovo vsuvky z prvej vety ukážky č. 8.

Test pokračuje na nasledujúcej strane

Ukážka č. 9
Ján Kollár – Slávy dcera

(úryvok)

Prědzpěv

*Aj, zde leží zem ta před okem mým slzy ronícím,
někdy kolébka, nyní národu mého rakev.
Stůj, noho! Posvátná místa jsou, kamkoli kráčíš,
k obloze, Tatry synu, vznes se, vyvýše pohled,
neb raději k velikému přichyl tomu tam se dubisku,
jenž vzdoruje zhoubným až dosaváde časům.*

Pre úlohy 65 – 68 použite odpoveďový hárok s piktogramom x.

- 65** V ktorej z nasledujúcich možností je správne uvedené zaradenie básnickej skladby *Slávy dcera* do literárneho obdobia?
- (A) klasicizmus   (B) romantizmus   (C) realizmus   (D) barok
- 66** Ktorá z uvedených možností najlepšie vystihuje obsahové zameranie textu ukážky č. 9?
- (A) Oslava budúcnosti Slovanov.   (B) Smútok nad stratou milej.
(C) Smútok nad prítomnosťou národa.   (D) Smútok nad budúcnosťou Slovanov.
- 67** Akým veršovým systémom je napísaný text ukážky č. 9?
- (A) Časomerným.   (B) Sylabotonickým.
(C) Sylabickým.   (D) Voľným veršom.
- 68** Ktorý z uvedených autorov napodobňoval vo svojej tvorbe antické žánre?
- (A) Anton Bernolák   (B) Ján Hollý
(C) Juraj Fándly   (D) Samo Chalupka

Pre úlohy 69 – 72 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

69 V akom jazyku je napísaný originál básnickej skladby *Slávy dcera*?

70 Vypíšte z nasledujúcich veršov dve slová, ktoré tvoria kontrast.

*Aj, zde leží zem ta před okem mým slzy ronícím,
někdy kolébka, nyní národu mého rakev.*

71 Ako sa nazýva žánrová forma, ktorá sa zvyčajne skladá z **dvoch štvorverší a dvoch trojverší**?

72 Napíšte synonymum k slovu **rakva**.

Test pokračuje na nasledujúcej strane

Ukážka č. 10
Zakliaty Modrý Kameň

(úryvok)

Hrad Modrý Kameň neďaleko Veľkého Krtíša na juhu Slovenska je opradený krutou povestou o hradnom pánovi Imrichovi z rodu Balašovcov. Svoju manželku Kristínu raz nepochopiteľne, ako zmyslov zbavený, vrhol von oknom do tmavej priepasti pod hradom.

Odvtedy počul jej náreky a svoje svedomie začal utápať vo víne. Osudným mu bol návrat na Modrý Kameň z dobrovoľného vyhnanstva po pätnástich rokoch. Pri pohľade na tragické okno skonal.

(H. K., Pravda, 14. 7. 2004)

Pre úlohy 73 – 76 použite odpoveďový hárok s piktogramom x.

73 Ktoré z nasledujúcich tvrdení nevyplýva zo slovného spojenia **svoje svedomie začal utápať vo víne** z textu ukážky č. 10?

- (A) Chcel zabudnúť na svoj čin.
- (B) Chcel odstrániť nepriaznivý stav pitím alkoholu.
- (C) Začal žiť ľahostajne.
- (D) Začal sa opíjať od radosti.

74 V ktorej z nasledujúcich možností je správne vysvetlený význam slovného spojenia **zmyslov zbavený** z ukážky č. 10?

- (A) Oslepol.   (B) Ohluchol.   (C) Pomiatol sa.   (D) Stratil hlas.

75 V ktorej z uvedených možností sú všetky slovné spojenia napísané gramaticky správne?

- (A) Spišská Nová Ves, Trnovec nad Váhom, Tatranská Lomnica, Južná Amerika
- (B) Spišská Nová Ves, Trnovec Nad Váhom, Tatranská-Lomnica, južná Amerika
- (C) Spišská Nová ves, Trnovec nad Váhom, Tatranská Lomnica, južná Amerika
- (D) Spišská nová Ves, Trnovec Nad Váhom, Tatranská lomnica, Južná-Amerika

76 Ktorá z nasledujúcich viet je napísaná gramaticky správne?

- (A) Hrad patrí medzi vzácnymi historickými pamiatkami južného Slovenska.
- (B) Hrad patrí medzi vzácné historické pamiatky južného Slovenska.
- (C) Hrad patrí medzi vzácnych historických pamiatok južného Slovenska.
- (D) Hrad patrí medzi vzácné historické pamiatok južného Slovenska.

Pre úlohy 77 – 80 použite odpoveďový hárok s piktogramom .

77 Ako sa nazýva znak šľachtického rodu?

78 Napíšte jedno synonymum k slovu **skonal** z poslednej vety ukážky č. 10.

79 Zo slov **modrý** a **kameň** utvorte zložené prídavné meno, ktoré bude zhodným prívlastkom k slovu *hrad*.

80 Napíšte slovo **svedomie** v inštrumentáli singuláru.

Koniec testu